

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. roč.

Časová dotace v učebním plánu je 1-2 vyuč. hodiny týdně.

Vzhledem k pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro všechny skupiny takto:

- poznávání okolního světa i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností
- schopnost žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty
- rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu
- praktické osvojování potřebné výtvarné dovednosti a techniky
- rozvíjení potřeby vlastního výtvarného vyjádření, fantazie, představivosti a utváření kreativní stránky žákovy osobnosti
- práce s vizuálně obrazovými znakovými systémy
- vnímání krásy a estetické hodnoty v přírodě a ve světě a v souvislosti s tím si uvědomovat jejich význam pro plnohodnotný život člověka
- schopnost využívat získané poznatky a dovednosti z oblasti kultury a umění ve svém životě

V předmětu výtvarná výchova se prolínají průřezová témata:

Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, společná komunikace, kooperace

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět, rozvíjet své schopnosti, dovednosti, fantazii, kreativitu, představivost, dobré vztahy k sobě samému i k okolí

Enviromentální výchova – schopnost nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě, pozorovat a výtvarně zachytit přírodu kolem nás, rozvíjení fantazie a představivosti prostřednictvím působení přírodních jevů na žákovy smysly

Mediální výchova – schopnost vnímat umělecká díla umělecké i běžné mediální produkce

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Multikulturní výchova – seznámení s rozmanitostí různých kultur, tradicemi a hodnotami, porozumění odlišným kulturám a jejich respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedení ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání technologií v souvislosti se světem práce, pracovním činnostem, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů

Výtvarná výchova

6. ročník

časová dotace: 2 hodiny týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
Kresba – linie, tvar, objem; uplatnění kontrastu a vztahu tvarů, ploch a barev v plošné kompozici (spirály, elipsy, přímka...)	Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky. Využívá představy, poznání a vlastní vnímání k zachycení skutečnosti. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Kresba dle předlohy – např. kresba vlastního předmětu, kresba v přírodě, zachycení vlastní nálady.
Malba – nauka o barvách – teplé a studené barvy – míchání barev.	Využívá základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, chápe výrazové vlastnosti barev. Dokáže míchat a vrstvit barvy.	Vyjádření emocí prostřednictvím barev.
Vytváření jednoduchých prostorových objektů.	Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality.	Modelace, práce s materiálem.
Rozvíjení zrakového vnímání v souvislosti s ostatními smyslovými orgány (hmat, sluch) z hlediska výtvarného umění.	Při výtvarném zachycení skutečnosti dokáže propojit zrakové vnímání např. se sluchovým a hmatovým vnímáním.	Malba, kresba na základě poslechu hudební nahrávky, koláž, práce s materiálem – hlína, drát.
Nauka o perspektivě – umístění postav na plochu, jejich velikost. Seznámení s proporcemi lidského těla a hlavy.	Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření. Zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností.	Malba hlavy pohádkových bytostí, zachycení rušné ulice – práce s materiálem.
Práce s počítačem – kreslicí programy, internet.	Využívá moderní metody současného výtvarného umění. Seznámí se s netradičními výtvarnými postupy.	Práce na PC – tvorba letáku, pozvánky.

Funkce písma – sdělná i výtvarná; písmo jako dekorativní prvek.	Dokáže rozeznávat základní tvary lineárního a kresleného a jeho řazení v krátkých nápisech; užívá hotové písmo.	Iluminace; práce s materiálem – vystřihování a lepení písmen a plochu.
Subjektivní zachycení skutečnosti na základě fantastických představ – využití různých materiálů a výtvarných postupů.	Dokáže prostřednictvím výtvarného zachycení skutečnosti vyjádřit své fantazijní představy.	Koláž, fantastická květina, strom, stroj, rozfoukávaná tuš.
Současná oděvní kultura. Kultura bydlení.	Rozvíjí si estetické cítění v těchto oblastech.	Kresba – módní návrhář/ka, model v životní velikosti.
Lidové tradice a svátky – Vánoce, Velikonoce – tematické práce.	Subjektivně se vyjadřuje k otázkám lidových zvyků a tradic pomocí různých výtvarných technik.	Malba na sklo, práce s materiálem – dekorace.

Výtvarná výchova

7. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstup	Poznámky
Hra a experiment – seskupování, řazení, zvětšování, zmenšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru.	Dokáže experimentovat ve vlastní výtvarné tvorbě. Uvědomuje si možnosti různých kompozičních principů. Subjektivní přístup k realitě.	Zmenšování či zvětšování obrázku. Zvětšení fotografie, obrázku – čtverečkování – kresba tužkou.
Výtvarné zachycení smyslového vnímání – sluch. Zachycení emocí, snů.	Dokáže výtvarně zachytit podněty získané pohybem, hmatem a sluchem. Výtvarně analyzuje vlastní nitro, rozvíjí svou fantazii.	Zachycení různých emocí pomocí barev a tvarů. Malba, kresba snu. Malba dle čtené ukázky.
Barvy – míchání, vrstvení. Barevná typologie.	Správně míchá a vrství barvy. Vytváří si estetické citění, hodnotí a využívá různých barev a správně je kombinuje.	Barevné zachycení interiéru. Návrh na oděv.
Užitá grafika. Písmo – komunikativní a estetická funkce písma.	Rozvíjí si estetické citění – uvažuje o vhodnosti užití různých druhů písma.	Návrh na plakát. Práce na PC.
Vztah člověka a lidových tradic a zvyků.	Využívá dekorativních postupů, zachycuje vlastní představy a zkušenosti týkající se lidových zvyků a svátků.	Tematické práce – Vánoce, Velikonoce, sv. Valentýn.
Děj a vlastní vztah k němu, důraz na citový zážitek. Interakce s realitou.	Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k zachycení své subjektivity.	Zachycení psychických stavů, dojmy, prožitky – kontrast – dobrá x špatná nálada; láska x nenávisť; dobro x zlo.
Výtvarná úprava knihy.	Seznámí se s ilustracemi známých autorů. Dokáže vhodně propojit text s ilustrací.	Ilustrace oblíbené knihy, ukázky.
Výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů – využití charakteristických rysů i fantazie.	Citlivě vnímá okolní skutečnost, uplatňuje fantazii a představivost.	Kresba, malba – přírodní motivy, vycházka do přírody.

Orientace v prostoru – horizontála, vertikála, střed kolmost, symetrie, asymetrie	Osvojí si různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů.	Plán bytu, domu – perokresba.
--	--	-------------------------------

Výtvarná výchova

8. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
Linoryt, papírorýt	Orientuje se v různých grafických technikách.	
Fyzické a psychické stavy, dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici.	Dokáže pomocí barev a jejich mícháním zachytit vlastní prožitky, náladu.	
Kresba – zdokonalování technik kresby (stínování).	Zvládá techniku kresby, správně stínuje.	Kresba dle předlohy – zátiší.
Dekoratивní tvorba – experimentování s různými materiály.	Zvládá pracovat s různými materiály, experimentuje s nimi, využívá fantazii a představivost.	Práce s materiálem – dřevo, textil, sklo, kůže, plast.
Práce s barvami.	Správně míchá a vrství barvy. Vytváří barevné variace.	
Užitá grafika – písmo, reklama.	Chápe sdělovací, výrazovou a estetickou funkci písma. Hledá spojení písma a motivu.	Propagační leták, reklama.
Písmo – kaligram.	Zvládá prostřednictvím písma propojit formu s obsahem.	Vlastní kaligram.
Tematické práce – Vánoce, Velikonoce.	Vytváří si vztah k lidovým svátkům a tradicím, využívá fantazii ve vlastní tvorbě.	Práce s materiálem – ubrousková technika, adventní věnce, velikonoční kraslice.
Výtvarné umění a životní prostředí.	Poznává regionální památky a přírodu. Zvládá zachytit hlavní rysy i detaily.	Kresba v přírodě – procházka do okolí.
Významná období a osobnosti českého výtvarného umění.	Dokáže charakterizovat výtvarné umění v jednotlivých obdobích naší kultury.	Návštěva Národní galerie v Praze.

Výtvarná výchova

9. ročník

časová dotace: 1 hodina týdně

Učivo	Výstupy	Poznámky
Zachycení základních proporcí a pohybu lidské postavy.	Pomocí náčrtů a skic zvládne zachytit základní proporce lidského těla.	Autoportrét, kresba spolužáka.
Práce s barvami.	Dokáže správně míchat a vrstvit barvy.	Barevné zachycení dojmů a pocitů (hudební nahrávka).
Zachycení velkých prostorových útvarů a krajinných motivů.	Dokáže zachytit skutečnost na základě pozorování, prožitků a poznatků.	Vycházka do přírody – kresba uhlím, rudkou.
Písmo – správný výběr a užití.	Správně aplikuje hlavní zásady užití grafické tvorby ve spojení písma a motivu.	Návrh na plakát.
Estetická úroveň reklamy.	Utváří si vlastní názor na úroveň současné reklamy.	Návrh na reklamu vlastního výrobku.
Bytová kultura.	Uvědomuje si význam tvarů a barev v bytě a vliv estetiky obytného prostředí na člověka.	Práce s materiálem – návrh vlastního bydlení (krabičky, textil, kůže, kaménky).
Tematické práce – Vánoce, Velikonoce.	Vytváří si vztah k lidovým svátkům a tradicím, využívá fantazii ve vlastní tvorbě.	Práce s materiálem – ubrousková technika, adventní věnce, velikonoční kraslice.
Práce s malířskými barvami – malba interiéru.	Dokáže správně míchat malířské barvy a pracovat s nimi.	Návrh na prostorovou malbu a její realizace – třída, klubovna...
Fotografie.	Dokáže pracovat s fotografií.	Rozlučkové tablo; práce s vlastními fotografiemi na PC